

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Distance Education)

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः
५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

शास्त्री (प्रथमवर्षम्) - पञ्चमपत्रम् (साहित्यम्)
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2021-22

पत्रम् - विषयः -
अध्येतुः नाम - पञ्जीकरणसंख्या -
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः -

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम -
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः -
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डाः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः 100	प्राप्ताङ्काः

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् -
दिनाङ्कः -

शास्त्री (प्रथमवर्षम्) - पञ्चमपत्रम् (साहित्यम्)

विषयः – साहित्यदर्पणः (प्रथम-दशमपरिच्छेदौ) – 100 अङ्काः।

निर्देशः – अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् पत्रे (5) खण्डानि सन्ति।
अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note – This paper is of one hundred (100) marks containing five (5) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः-क

प्रश्नाः – विंशतिः समाधेयाः

अङ्काः – 20 x 02 = 40

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन् विंशति (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty (20) questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. कः विश्वनाथः? सः कस्य पुत्रः?
2. शरदिन्दुसुन्दररूचिः- इति कस्य विशेषणम्?
3. साहित्यदर्पणस्य प्रयोजनं किम्?
4. त्रिवर्ग साधनं नाट्यमिति कुत्र वर्तते?
5. के विष्णोरंशाः?
6. मम्मटकन्त काव्यलक्षणे 'अदापौ' इति पदस्य कोऽर्थः?
7. यः कौमारहरः इत्यादिपद्ये कौ अलङ्कारौ स्फुटौ।
8. न्यक्कारो इत्यादि पद्ये विधेयविमर्सदोषः कथं सम्भवति?
9. किं तावत् काव्यलक्षणम्?
10. नीरसपद्यानां काव्यत्वमकाण्यत्वं वा विश्वनाथेन समर्थितम्?
11. काव्यस्य शरीरं कीदृशम्?
12. कोऽनुप्रासः?
13. लाटानुप्रासस्योदाहरणं किम्?
14. पुनरुक्तदाभासस्य किं लक्षणम्?
15. कथं विश्वनाथेन प्रहेलिका नाङ्गीकृता?
16. श्लेषालङ्कारस्य के भेदाः?
17. उपमा कुत्र भवति?

18. किं रूपकम्?
19. उत्प्रेक्षायाः किमुदाहरणम्?
20. विरोधाभासः कतिविधः?
21. अर्थान्तरन्यासस्य किं लक्षणम्?
22. विशेषोक्तेरुदाहरणं देयम्?
23. अलङ्कारालङ्कार्ययोः कः भेदः?
24. विश्वनाथमते कति अलङ्काराः?
- 25.

खण्डः-ख

प्रश्नाः – पञ्च समाधेयाः

अङ्काः – 05 X 08 = 40

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains eight (08) questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. विश्वनाथदिशा मम्मटकृतकाव्यलक्षणं खण्डयत।
2. वाक्यं रसात्मकं काव्यम्- इति प्रतिपादयत।
3. रीतिरात्माकाव्यस्य- इतयाशयं प्रकटयत।
4. अलङ्कारस्य किं लक्षणम्? कश्च भेदः?
5. अप्रस्तुप्रशंसा कतिविधा? सोदाहरणं लिखत।
6. उपमारूपकयोर्भेदं स्पष्टयत।
7. भेदोपभेदसहित मनुप्रासं निरूपयत।
8. गुणालङ्कारयोः को विशेषः?

खण्डः-ग

प्रश्नाः – द्वौ समाधेयौ

अङ्काः – 02 X 10 = 20

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains four (04) questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. विश्वनाथस्य परिचयो देयः?
2. विश्वनाथदिशा काव्यप्रयोजनं प्रतिपादयत।

3. के उपमाभेदाः?
4. श्लेषालङ्कारस्य भेदान् प्रदर्शयत्।

